

Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 2 hallituksen esityksen johdosta laiksi jakolain muuttamisesta

Eduskunta on 26 päivänä marraskuuta 1985 lähettänyt valiokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 236/1985 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina hallitusneuvos Seppo Havu maa- ja metsätalousministeriöstä, lainsäädäntöneuvos Timo Kotkasaari oikeusministeriöstä, osastopäällikkö Pauli Karvinen maanmittaushallituksesta ja Ylivieskan ylimääräisen maanmittaustoimiston piiri-insinööri Arvo Vitikainen Maanmittausinsinöörien Liitto ry:stä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan jakolakiä muutettavaksi siten, että erillisten yhteisten alueiden, kuten soran, saven ja muiden maa-ainesten ottopaikkojen, lastaus- ja laituripaikkojen sekä venevalkamapaikkojen jakaminen voitaisiin suorittaa nykyistä tarkoituksenmukaisemmin. Pääperiaatteena säilyisi edelleen se, että osakkaalla on oikeus jaolla erotuttaa osuutensa yhteisestä alueesta. Jaossa noudatettaisiin samantapaista menettelyä kuin yhteisen vesijätön jaossa. Jaon yhteydessä voitaisiin suorittaa tilusvaihtoja ja ottaa vähäisessä määrin jakoon yhteisen alueen ulkopuolisia tiluksia. Erillisen yhteisen alueen jako voitaisiin suorittaa myös siten, että yhteinen alue alueellisina osina liitettäisiin siihen rajoittuvien kiinteistöjen tai yhteismetsän tiluksiin täyttä korvausta vastaan. Jos osuuden erottamista jaon avulla ei voitaisi toteuttaa, yhteisen alueen osakkaalla olisi oikeus vaatia osakaskuntaa lunastamaan tarpeettomaksi tullut osuus.

Jakolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että kiinteistön omistaja tai yhteismetsän osakaskunta voisi lunastaa tietyin edellytyksin sellaisen erillisen yhteisen alueen, joka rajoittuu

kiinteistön tai yhteismetsän tiluksiin. Nämä säännökset vastaisivat jakolaissa nykyisin olevia vesijätön lunastamista koskevia säännöksiä.

Vanhimmissa maanmittaustoimituksissa on voitu jättää jaon ulkopuolelle tai erottaa jaossa sellainen alue, joka on tarkoitettu jakokunnan käyttöä laajempaan yleisluonteiseen käyttöön. Tällaisen alueen omistusta mahdollisesti koskevan epätietoisuuden poistamiseksi jakolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset siitä, että jaon täydentämis-toimituksessa voitaisiin määrätyn perustein selvittää ja ratkaista kyseisen alueen omistusoikeus sekä muodostaa alue tarpeen vaatiessa kiinteistöksi. Tätä tarkoittavan toimituksen maanmittauskonttori voisi myös viran puolesta määrätä suoritettavaksi.

Muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1987 alusta.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena, minkä vuoksi valiokunta on asettunut sen hyväksymisen kannalle kuitenkin niin, että ehdottaa tehtäväksi lakiehdotuksen 42 b §:ään teknisluonteisen tarkistuksen.

Valiokunnan mielestä lakiehdotus tulee käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla kiireellisenä.

Edellä olevan perusteella valiokunta kunnioittaen ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

Laki

jakolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty valtiopäiväjärjestyksen 67 §:ssä säädetyllä tavalla, *muutetaan* 14 päivänä joulukuuta 1951 annetun jakolain (604/51) 6 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, 247, 248, 270 ja 273 § sekä 307 §:n 1 momentin 4 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 247 § 30 päivänä joulukuuta 1961 annetussa laissa (594/61), 270 § 31 päivänä tammikuuta 1975 annetussa laissa (52/75) ja 307 §:n 1 momentin 4 kohta 29 päivänä kesäkuuta 1984 annetussa laissa (509/84), sekä

lisätään lakiin uusi 232 a—232 c §, 236 §:ään uusi 2 momentti sekä lakiin uusi 236 a ja 243 a § seuraavasti:

6 luku

Erillinen yhteisen alueen jako

40—42 ja 42 a §

(Kuten hallituksen esityksessä)

42 b §

Jos 42 a §:n 2 momentin nojalla lunastettavaksi määrätty alue on *asemakaavassa määrätty kaavoitusalueiden jakolain 75 §:n 1 momentissa mainittuun tarkoitukseen*, on kaupungin lunastuksen päätyttyä pantava vireille yleisen alueen mitta. Muu 42 a §:n 2 momentin nojalla lunastettavaksi määrätty alue liitetään kunnan

omistamaan tilaan noudattaen soveltuvien osin, mitä 31 luvussa säädetään, tai muodostetaan tilaksi noudattaen, mitä 256 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään. Tilaan liittäminen ja tilaksi muodostaminen toimitetaan ennestään olevien tilojen manttaaleja muuttamatta.

42 c, 42 d, 232 a—232 c, 236, 236 a, 243 a, 247, 248, 270, 273 ja 307 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakiehdotus käsiteltäisiin valtiopäiväjärjestyksen 67 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Helsingissä 14 päivänä toukokuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Vesterinen, varapuheenjohtaja Järvisalo-Kanerva, jäsenet Aranz (osittain), Hilpelä, Hurskainen-Leppänen

(osittain), Kietäväinen, Kokko, Laaksonen, Löyttyjärvi (osittain), Myllyniemi, Paakkinen (osittain), Renlund ja Valli sekä varajäsenet Kautto ja Valo (osittain).